

[Else-Merete Ross.]

at være af psykologisk betydning for et sådant barn at have navnefællesskab med moderen.

Men hvem er det nu, der har disse 3 valgmuligheder? Betænkningen siger side 41 — jeg beder om tilladelse til et citat —:

„Udvalget er af den opfattelse, at ægtebarn lige så vel som barn uden for ægteskab bør kunne vælge mellem faderens og moderens slægtsnavn.“

Men det er jo ikke barnet, der vælger. I realiteten vil det for barn født uden for ægteskab for det meste være moderen. Indtil barnets 18. år tilkommer det moderen som indehaver af forældremyndigheden at foretage anmeldelse til ministerialbogen som omhandlet i § 2, og denne ret kan da ikke senere udøves af barnet selv. Altså kun hvis moderen ikke har valgt en af de i stk. 2 nævnte muligheder før barnets 18. år, har barnet selv en valgmulighed, når det bliver myndigt.

For børn født i ægteskab er der 2 valgmuligheder, nemlig valg mellem faders slægtsnavn og moders pigenavn. Her må man igen spørge, om det er barnet, der har denne valgmulighed. Det er det ikke, det er normalt forældrene. Børnene har først valgmulighed efter det 18. år og har kun denne valgmulighed, hvis forældrene ikke inden den tid har valgt moderens navn til det.

Det vil sikkert forekomme nogle mærkeligt, at forældrene, hvis hustruen ved ægteskabets indgåelse har valgt at antage mandens slægtsnavn, alligevel skal kunne vælge at give børnene et navn, som ingen af forældrene bærer.

Jeg er i tvivl om, om man her ikke er gået længere end nødvendigt i retning af at bryde med familiens navneretlige enhed. Naturligvis er jeg tilhænger af mands og kones ligestilling, men dette princip behøver ikke at skulle føre til, at forældre skal kunne vælge ét navn til sig selv og et andet til deres børn. Jeg mener derfor, at man i udvalget bør overveje, om man måske skulle begrænse denne ret noget, idet man kunne sige, at forældrene kun i tilfælde af, at de har forskellige navne, skulle kunne vælge mellem faderens og moderens navn til børnene, så var der dog bevaret en vis navneretlig enhed.

Men lad mig nu vende tilbage til formuleringen, som den står i § 1, stk. 3. Når der gives tilladelse til, at ægtebarn, der bærer faderens slægtsnavn, ved anmeldelse til ministerialbogen kan antage moderens pigenavn, må det vel også overvejes, om dette skal forstås sådan, at forældrene kan bestemme, at nogle af deres børn skal have moderens pigenavn og andre faderens slægtsnavn. Så længe fader og moder og børn lever i familiefællesskab, kunne der være en vis rimelighed i, at deres fælles børn førte samme navn, hvad enten det nu var faderens eller moderens navn, og at man kun i ganske særlige tilfælde kunne få tilladelse til at give dem forskellige navne. Betænkningen har været inde på dette, men har ikke fundet det ønskeligt at stille et sådant krav. Jeg håber, der bliver lejlighed til at se på dette spørgsmål i udvalget.

Jeg skal ikke gå ind på erhvervelse af slægtsnavn ved adoption, men gå over til nogle bemærkninger om hustrus erhvervelse af slægtsnavn ved indgåelse af ægteskab.

I den nugældende lovgivning findes der ingen almindelige bestemmelser om dette spørgsmål. Den gifte kvinde har kunnet skifte mellem mandens slægtsnavn og sit pigenavn. Gennem § 4 har man villet bringe større orden og fasthed i den gifte kvindes forhold med hensyn til efternavn. Hvis hun før vielsen afgiver erklæring om, at hun ønsker sit pigenavn, beholder hun dette; ellers får hun mandens navn. Hvis hun, efter at hun har fået mandens navn, opdager, at det er upraktisk for hende ikke længere at føre sit pigenavn, kan hun kun få det tilbage gennem navnebevis. Højesteretsdommer Trolle har i en artikel påpeget faren for, at denne paragraf kun bliver en papirordning. Ofte vil erklæringen om bibeholdelse af pigenavn ikke blive afgivet, men hustruen vil alligevel faktisk kalde sig ved sit pigenavn, hvis hun får brug for det eller lyst til det. Ganske vist står der i loven, at den, der benytter et ham ikke tilkommende navn som sit, straffes med bøde, hvis påtale finder sted. Men det vil vel i praksis næppe ske over for en hustru, der uretmæssigt bruger sit pigenavn.

Det er et spørgsmål, som er overvejelse værd, om den nuværende ordning af mindre formel og fast karakter ikke er bedre for